

† MACARIE
EPISCOPUL EPISCOPIEI ORTODOXE
ROMÂNE A EUROPEI DE NORD

FELICITARE ȘI PASTORALĂ LA NAȘTEREA DOMNULUI
PRINCUL ȘI RĂSTIGNITUL ÎNTR-O LUME
A ÎNVĂRTOȘĂRII ȘI A ÎNVRĂJBIRII

STOCKHOLM, 2019

ANUL OMAGIAL AL PASTORAȚIEI PĂRINȚILOR
ȘI COPIILOR ȘI ANUL COMEMORATIV AL
FILANTROPILOR ORTODOCȘI ROMÂNI
2020

Clerici și credincioși din Episcopia Europei de Nord, reprezentare în stil iconografic din Paraclisul Centrului Episcopal din Stockholm

Coperta I: Icoana Maicii Domnului *Eu sunt cu voi și nimeni împotriva voastră* din Paraclisul Centrului Episcopal din Stockholm.

Preaiubiții mei,

*Cu grăbire să ne strângem laolaltă cu îngerii,
păstorii și cei trei magi, întâmpindu-I pe Pruncul
Sfânt și aducându-I drept daruri inimile noastre
împodobite cu bunătate, compasiune și iubire față
de aproapele nostru însingurat și suferind.*

Nu uita, române, să faci bunătate!

Nu uita, române, de credința ta!

Nu uita, române, de țara ta!

Nu uita, române, de semenul tău!

Al Vostru Slujitor, Frate și Prieten,

*+ Părintele Episcop Macarie Drăgoș
al Europei de Nord*

Sfințirea bisericii românești Cinstirea Icoanei Maicii Domnului Vindecătoarea și Sfânta Mare Muceniță Irina și Sfântul Cuvios Mucenic Efrem cel Nou din Esbjerg, Regatul Danemarcei, 27 ianuarie 2019

† MACARIE
EPISCOPUL EPISCOPIEI ORTODOXE ROMÂNE
A EUROPEI DE NORD

PASTORALĂ LA NAȘTEREA DOMNULUI

PRINCIPUL ȘI RĂSTIGNITUL
ÎNTR-O LUME A ÎNVĂRTOSĂRII
ȘI A ÎNVĂȚĂRII

EDITURA
FELICITAS

STOCKHOLM 2019

Sfințirea bisericii românești *Cinstirea icoanei Maicii Domnului Cea de toți fericită și Sfinții Cuvioși Macarie cel Mare și Macarie Alexandrinul din Haugesund, Regatul Norvegiei, 22 septembrie 2019*

† **MACARIE,**

**Din mila și purtarea de grijă a Celui Preaînalt
Episcop al Episcopiei Ortodoxe Române
a Europei de Nord,**

**Iubiților frați preoți și diaconi, ostenitorilor din
sfintele mănăstiri și alesului popor al lui Dumnezeu, har,
pace, liniște și bucurie de la Hristos Cel născut în ieslea
Betleemului și în ieslea inimilor noastre, iar din parte-mi
părintească și frățească îmbrățișare!**

**Cinstiți slujitori ai Sfintelor Altare,
Iubiți frați și surori împreună-rugători,**

Sărbătoarea Crăciunului este sărbătoarea bucuriei prin excelență, fiindcă Însuși Hristos, Bucuria cea mai presus de toată bucuria, ne îmbucură inimile noastre prin Întruparea Sa. Citind relatările evanghelice, observăm cum, în lumea vechiului Israel, aflat iar în robie, apăsător de nedreptăți și de trădarea mai-marilor săi, se înfiripă o întreagă lucrare a binelui prin semne, minuni, revelații și oameni providențiali. Un freamăt cuprinde cerul și

se revarsă și pe pământ: *Vine Mesia printre noi, pentru a ne scoate din robie și a ne deschide porțile Raiului!* Iată că făgăduința profetică, așteptările și nădejdiile de izbăvire se realizează, se împlinesc smerit, departe de trufia palatelor și de agitația marilor orașe, într-o peșteră de la marginea cetății, cu participarea îngerilor, a păstorilor și a celor trei magi călăuziți de stea.

Iar toate acestea se întâmplă prin Maica Domnului, cea din care Se naște Însuși Fiul lui Dumnezeu, Care devine Fiul Fecioarei. Ea este cea care a trăit bucuria nespusă a duhului care primește făgăduința Domnului: *„S-a bucurat duhul meu de Dumnezeu, Mântuitorul meu, că a căutat spre smerenia roabei Sale”* (Luca 1, 47-48). Sfinții Părinți ne spun că Preasfânta Fecioară Maria a înălțat cel mai profund suspin după Dumnezeu pe care a putut să-l slobozească firea omenească. Semnificativ este și faptul că, dintre toți cei care au primit vestea nașterii Domnului, cei dintâi au fost smeriții păstori din preajma Betleemului, cărora îngerul le-a spus: *„Vă binevestesc vouă bucurie mare, care va fi pentru tot poporul, că vi S-a născut azi Mântuitor, Care este Hristos Domnul”* (Luca 2, 10-11). Și deodată, continuă Evanghelistul, alături de îngerul care a adus vestea nașterii Domnului, a apărut o întregă *„mulțime de oaste cerească”* doxologind: *„Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu și pe pământ pace, între oameni bunăvoire!”* (Luca 2, 13-14).

Cum a răspuns omenirea la acest îndemn ceresc? În ceea ce privește societatea iudaică, știm cum au decurs lucrurile. Nu este deloc întâmplător că îngerii au binevestit păstorilor, oameni sărmani și simpli, obișnuiți cu greul, cu frica lui Dumnezeu, deci oameni mai receptivi la îndemnul către pace și bunăvoire. Însă, de această dată, nu prin îngeri, ci prin cei trei magi de la răsărit, au primit vestea nașterii Domnului și elitele politice și culturale din vechiul Ierusalim, însă reacția lor a fost diametral opusă față de

cea a păstorilor: scandalizare, neîncredere, paranoia, într-un final pruncucidere. Puternicii acestei lumi – dar nu numai ei – suferă de complexul regelui Midas, cel care, în mitologia greacă, transforma orice atingea în aur și care și-a pierdut astfel propria fiică, devenită, în urma atingerii sale, statueta de aur. Or cei care se află în sferile înalte ale societății deseori reduc relațiile cu semenii lor la un nivel strict utilitar, cinic, în funcție de măsura în care acestea contribuie sau dăunează puterii pe care o dețin. Pentru Irod, Nașterea Mesiei Cel mult așteptat nu a însemnat nimic altceva decât un posibil competitor al puterii sale regale. Nu putea și nu voia să vadă mai mult.

Iată, așadar, preaiubiții mei, condiția în care trebuie să ne aflăm pentru a putea participa la bucuria cea mare a Nașterii lui Hristos: să dăm dovadă de *bunăvoire* față de semenii noștri. Să facem *bunătate* cu aproapele nostru – din propria familie, din comunitate, de departe sau de aproape, conațional sau străin, prieten sau vrăjmaș. În cântecele îndătinat de Crăciun avem consacrat acest îndemn în binecunoscutul vers: „*Nu uita, când ești voios, române, să fii bun!*”. Pare un îndemn simplu și pare că nu ni se cere prea mult: *pace, bunătate și bunăvoire* este tot ceea ce se pretinde de la noi pentru întâmpinarea Celui Care este Regele Israelului, Împăratul împăraților, Însuși Fiul lui Dumnezeu. Puternicii lumii cer să fie onorați cu biruri și munci grele, cu eforturi care angrenează cohorte întregi de oameni. Însă acest Prunc care ni S-a născut cere de la noi, să fim făcători de pace și să dăm dovadă de bunătate și bunăvoire. Ne cere, cu alte cuvinte, să ieșim din egoismul, încrâncenarea și vrăjmașia în care ne obișnuiserăm să ne ducem viețile, ne cere să ieșim din permanentul război al tuturor împotriva tuturor, pe care unii l-au văzut drept însăși esența a naturii umane, și să ne facem viața mai frumoasă, devenind prilej de bucurie pentru celălalt.

Iubiții mei frați și surori pentru care S-a întrupat Hristos,

Dacă aceasta a fost reacția societății contemporane față de Nașterea lui Iisus, cum întâmpinăm noi vestea cea bună? Cum dăm dovadă de pace, bunătate și bunăvoință între noi? Lumea întreagă, astăzi, dă în clocot, fierbe mânată parcă de o legiune de duhuri necurate care produc confuzie, tulburare și mânie. Națiuni întregi sunt divizate și mulți vorbesc insistent despre un război lăuntric generalizat, deocamdată fără arme, care alungă însă complet orice formă de pace socială și instituie o atmosferă sufocantă de vrajbă și ură. Noi, creștinii, am devenit țapii ispășitori ai tuturor relelor – reale sau închipuite – și din ce în ce mai mult se aud voci care cer amuțirea și marginalizarea noastră, spre a face loc unei așa-zise lumi noi a progresului și emancipării. Dar cum ne găsește pe noi, românii, acest Crăciun? E o foarte mare durere pentru mine, ca păstor duhovnicesc, să fiu martor al unor vremi de vrajbă și de ură între frați. Românii, în țară și în diaspora, care se luptă cu viața și cu nevoile, ajung de multe ori să se disprețuiască și să se urască din motive efemere. Asemenea lucruri nu sunt manifestări demne de un neam creștin.

Niciodată nu am realizat ceva în istorie mânați de ură sau de răzbunare. Marile noastre momente naționale au fost împlinite prin jertfa tuturor și printr-un sentiment general de solidaritate. Iar când s-a întâmplat ca vrajba să pătrundă în poporul nostru, aceasta a fost urmată de durerea sfâșierilor din trupul țării și de iadul comunist. Nu se poate construi nimic prin ură, niciun bine nu poate fi dobândit prin cultivarea resentimentului și disprețului. Dacă nu putem învăța să fim buni, îngăduitori, iertători față de cei de un neam și de o credință, sau chiar față de cei din familiile noastre, oare cum vom putea să întâmpinăm cum se cuvine pe Mesia, pe Hristos Mântuitorul? Datori suntem cu iubirea față de aproapele nostru, indiferent de cum este

el și ce opinii are. Datori suntem să-i compătimim pe cei mai săraci sau mai bătrâni dintre noi, considerându-i prilej de mântuire prin fapte bune, de compasiune creștină, iar nu considerându-i poveri sau cauze ale problemelor noastre. Oare am uitat cuvintele pricesnei pe care poporul o cântă în aceste vremuri ale învârtoșării și învrăjbirii? *„De ce mă urăști tu, frate, tot mereu?/ Tu nu știi c-avem același Dumnezeu?/ Eu ți-s frate, tu mi-ești frate,/ În noi doi un suflet bate, de român/ Iar în cer avem Același Bun Stăpân!”*.

Dreptmăritori creștini,

Să ne purtăm sarcinile unii altora (*Galateni 6, 2*). Să ne propunem să facem bunătate unii către alții. Să arătăm că putem fi o comunitate, un neam, având deschidere și înțelegere și dând dovadă de solidaritate la bine și, mai ales, la greu. Ne va fi foarte greu dacă vom continua să fim risipiți fizic și spiritual, neputincioși în a vedea și a prețui un bine comun, grabnici în a găsi în aproapele nostru țapul ispășitor pentru greutățile din această lume în care trăim. Ce înseamnă, însă, a face bunătate? Pentru a ilustra cu pilde acest îndemn, pun la inimile frațiilor voastre trei istorii minunate despre ce înseamnă a face binele.

Prima pildă este din viața Sfântului Onufrie cel Mare. Lăsat la mănăstire de mic copil, pe când avea doar șapte ani, avea acest obicei de a lua pâine de la trapeză și de a merge cu ea la icoana Maicii Domnului cu Pruncul. În nevinovăția sa copilărească, privea spre Copilul Iisus din icoană, apoi aducându-I pâine, Îl îndemna astfel: *„Și Tu ești mic, poate Ți-o fi și Ție foame. Iată, primește partea mea și mănâncă”*. Și Pruncul Hristos întindea mânuța Sa din icoană și primea darul. Însă unul dintre monahi a observat, într-o zi, ce se întâmplă. Înfricoșat de această minune, a spus starețului, care, îmbunătățit fiind, a cerut trapezarului să nu-i mai dea pâine copilului, ci să-i zică: *„Du-te și cere pâine de la Acela din*

icoană Căruia i-ai dat de atâtea ori!". Și copilul așa a făcut. Cu lacrimi în ochi, flămând fiind, a cerut Pruncului Iisus pâine: „Nu mi s-a mai dat pâine și îmi este foame. Dă-mi Tu de la Tine, că și eu Ți-am dat de multe ori.” Și, spre mirarea tuturor, Copilul Iisus i-a dăruit îndată micuțului Onufrie o pâine mare și frumoasă, pe care el ulterior a împărțit-o cu frații.

Și în a doua pildă tot despre un copil aflat la mănăstire este vorba, care era nedumerit din pricina faptului că nimeni din obște nu-L lua în seamă pe Omul răstignit pe Crucea din mijlocul bisericii, fiind lăsat flămând. Copilul nostru a început să ascundă mâncare de la trapeză și să-i ducă pe furia Fratelui Răstignit, Care, în fiecare seară, cobora de pe Cruce și cina cu micul Său prieten. În cele din urmă, monahii și-au dat seama că se petrecea un lucru neobișnuit cu băiatul pe care l-au pândit să vadă ce face cu mâncarea luată pe ascuns de la masă. Nu mică le-a fost uimirea când l-au văzut că o ducea în biserică, iar mirarea li s-a transformat în stupeoare când, încercând să se uite înăuntru, totul era scaldat în lumină. Când copilul a ieșit afară, a fost iscodit cu nerăbdare de călugări, care au aflat, astfel, „*Taina Fratelui de pe Cruce*”, ospătat de copilaș.

A treia pildă este din copilăria Sfântului Teofan Mărturisorul. Odată, pe un frig cumplit, a zărit un copil, ca și el, dar sărac și părăsit, care, neavând îmbrăcăminte, zgribulea la marginea drumului. Și-a scos repede hainele sale, l-a înfășurat pe copilul aproape înghețat și i-a salvat viața. Iar el a ajuns gol acasă, spre mirarea părinților săi, cărora, atunci când l-au întrebat unde-i sunt hainele, el le-a răspuns: „*L-am îmbrăcat pe Hristos!*”.

Preaiubiții mei,

Pildele de mai sus arată cât de importantă este înaintea lui Hristos inima bună, milostivă. Acești copii nevinovați, delicați și sensibili, vedeau ceea ce adulții din jurul lor

pierduseră din vedere: vulnerabilitatea Pruncului și suferința Răstignitului. Căci Atotputernicul S-a golit pe Sine, chip de rob luând (*Filipeni 2, 7*), devenind, iată, un Prunc, adică o ființă complet lipsită de apărare și dependentă de dragostea celor din jur și a Preasfintei Maicii Sale. Pruncul este o ființă care are nevoie permanentă de atenție și grijă, iar Răstignitul recapitulează în suferința Sa toate durerile și răstignirile prin care au trecut, trec și vor trece oamenii până la sfârșitul acestei lumi. Avem, așadar, două realități și două arhetipuri totodată, care ne solicită compasiunea și ajutorul. Să cultivăm, iubite frate și iubită soră, această sfântă sensibilitate la copiii noștri, să îi deprindem cu dragostea creștină și cu mila față de aproapele în nevoie, și să facem din aceasta o prioritate mai mare decât oricare alta. Căci multe pot învăța copiii noștri și pentru multe ne zbatem, crezând noi că le croim un rost în lume, însă una singură le trebuiește pentru a vedea pe Domnul și pentru a fi văzuți de Domnul: inima bună.

Cum putem să-i învățăm pe copii mai bine dragostea creștină altfel decât făptuindu-o noi înșine? Suntem chemați cu toții să cultivăm sensibilitatea, să dăm dovadă de bunăvoință față de aproapele și de solidaritate față de cei care se află în suferințe. Să-i purtăm în rugăciunile noastre, să-i căutăm când sunt bolnavi și singuri, să le oferim umărul nostru când plâng și să ne bucurăm cu ei când se bucură. Să facem aceasta față de toți și să începem cu cei din jurul nostru, care au nevoie de noi. Iată, știm cu toții de necazurile prin care trece familia Cameliei-Mihaela Smicală, medicul român din Finlanda care stă separată de cei doi copii ai săi, Johan-Mihail și Maria-Alexandra. Tot ceea ce vor este să stea împreună și să se întoarcă în țară, însă aceste firești năzuințe nu le sunt îngăduite. Să ne rugăm cu toată osârdia pentru această familie și pentru toți cei care suferă din cauza separării, a singurătății, pentru toți care se simt abandonați și care nu se pot împărtăși de bucuriile simple, firești, ale vieții.

A face bunătate înseamnă a-L vedea cu ochii inimii noastre pe Pruncul și pe Răstignitul în aproapele nostru aflat în nevoie, în necaz, în strâmtoare. Înseamnă a avea o inimă bună și sensibilă, pe care să o împărțim ca pe o pâine dulce și caldă celui care flămânzește și însetează după dragoste și după înțelegere. Doar astfel putem deveni cu adevărat mărturisitori ai nașterii lui Hristos, lucrători ai păcii, ai bunătății și ai bunăvoirii. Să îndepărtăm de la noi gândurile de osândire, de dispreț, de resentiment, de batjocură la adresa fraților noștri. Să privim cu multă compasiune la toți și să ne aducem aminte că suntem, în ultimă instanță, „în aceeași osândă” (Luca 23, 40): răstigniți cu toții, alături de Hristos, El nevinovat, iar noi ca niște tâlhari. Să nu urmăm tâlharului țintuit de-a stânga Celui Răstignit, care Îl hulea și Îl batjocorea, fiind influențat de mulțimea vrăjmașă, ci să urmăm tâlharului celui bun, răstignit de-a dreapta Mântuitorului, care, cu lacrimi de pocăință, I-a cerut: „*Pomenește-mă, Doamne, când vei veni întru Împărăția Ta!*” (Luca 23, 42). Să nu pregetăm, așadar, a ne primeni sufletește întru pocăință, primind iertare în Taina Spovedaniei și unindu-ne euharistic cu Hristos Pruncul, purtat pe brațe la fiecare Liturghie și dăruit nouă cu dragoste și compătimire de către Maica Sa, lăsându-Se îmbrățișat de Crucea Răstignirii pentru noi, ca să auzim de la El mântuitoarele cuvinte: „*Adevărat grăiesc ție, astăzi vei fi cu Mine în Rai!*” (Luca 23, 43). Amin.

Al Vostru slujitor, frate și prieten,
de tot binele voitor și fierbinte rugător,

† **Părintele Episcop Macarie**

*Data în Reședința episcopală din Stockholm, Regatul Suediei,
la Praznicul Nașterii Domnului, în anul mântuirii 2019.*